

N:o 5.

Af herr **Hj. Sjövall**, *angående statsbidrag för undervisning och vård af varnartade döfstumma elever.*

Sedan styrelsen för tredje döfstumskoldistriktet uti underdånig ansöknings den 12 januari 1898 anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes till uppehållande af döfstumundervisningen i nämnda distrikt för samma år anvisa ett belopp af 33,750 kronor, utgörande 250 kronor för hvart och ett af distriktets 135 döfstumma skolbarn, så hade inspektören öfver döfstumskolorna i riket, hvilken anbefalts att i ärendet afgifva underdånigt utlåtande, den 14 påföljande februari i underdånighet anført, att, emedan det särskildt vid tredje skoldistriktets skola i Lund visat sig nödvändigt att på grund af svårare vanart aflägsna elever från skolan och inackordera dem hos enskild person för undervisning och vård, hvilket år 1896 varit förhållandet med fyra manliga elever och för närvarande egde rum med en qvinlig, och då det vore ifrågasatt att vidtaga en likartad åtgärd äfven vid en annan distriktskola, han ansåge sig böra fästa uppmärksamhet härpå utan att för tillfället framställa något yrkande beträffande statsbidragets erhållande för sådana barn, hvilka visserligen obestriddigt på skolans bekostnad åtnjöte underhåll, men som dock strängt taget icke torde vara att hänföra till sådana, som i Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse angående ²anslag af allmänna medel till döfstumskolorna den 31 maj 1889 afsåges, enär de, ehuru en gång intagna i skolan, under angifna omständigheter inom den ej erhöle undervisning.

Denna inspektörens uppfattning rörande tolkningen af berörda Kongl. kungörelse synes hafva blifvit af Kongl. Maj:t godkänd, i det Kongl. Maj:t

den 25 februari 1898 fann godt styrelsens ansökning endast på det sätt bifalla, att för nämnda år anvisades af allmänna medel ett belopp af 33,500 kronor till uppehållande af distriktets skolor; och erhöles alltså statsbidrag blott för 134 barn, men ej för den af inspektören omförmälda qvinliga eleven.

Det torde emellertid förefalla de flesta obilligt och orättvist, att ett skoldistrikt, hvars styrelse i döfstumskolans välförstådda intresse träffar anstalter för att sådana vanartiga elever, hvilka under fortsatt vistelse vid skolan säkerligen skulle komma att genom förderfliga föredömen inverka menligt på en stor del af skolans öfriga lärjungar, blifva för undervisning och vård inackorderade hos därför lämpliga och kompetenta personer, härför skall straffas med förlust af statsbidrag för ifrågavarande barn, och detta trots de ökade kostnader, som distriktet helt naturligt måste få vidkännas i följd af dylika extraordinära åtgärder.

Genom Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse den 5 juni 1896 angående anslag af allmänna medel till döfstumskoldistrikt, som till enskild undervisningsanstalt öfverlemnadt sinnesslött döfstumt barn, har döfstumskoldistrikt, hvars skolstyrelse finner lämpligt att på distriktets bekostnad till enskild undervisningsanstalt öfverlemba sinnesslött döfstumt barn, som är mottagligt för undervisning, medgifvits att för hvarje sådant barn uppbära lika stort årligt statsbidrag, som skulle hafva tillkommit distriktet, om barnet varit intaget i af distriktet anordnad skola, under vilkor, att de lärare, som äro anställda vid den läroanstalt, dit barnet blifvit öfverlemnadt, hafva den behörighet, som i lagen angående döfstumundervisningen den 31 maj 1889 är föreskrifven, och att vederbörande inspektör finner barnets vård och undervisning tillfredsställande.

Då det på anförda grunder torde få anses lika nödvändigt, att samma förmån beviljas skoldistrikt i fråga om vård och undervisning af sådana vanartiga lärjungar, som skolstyrelsen finner efter vederbörande inspektörs bepröfvande böra från distriktets skola skiljas, så tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen för sin del måtte besluta, att döfstumskoldistrikt, hvars skolstyrelse finner nödvändigt att med vederbörande inspektörs medgifvande på distriktets bekostnad för undervisning och vård hos dertill kompetenta personer inackordera vanartade döfstumma elever, må för hvarje sådant barn uppbära lika stort årligt statsbidrag, som enligt Kongl. Maj:ts nådiga

kungörelse angående anslag af allmänna medel till döfstumskolor den 31 maj 1889 skulle hafva tillkommit distriktet, om barnet erhållit undervisning och vård i af distriktet anordnad skola, dock under vilkor, att vederbörande inspektör finner barnets vård och undervisning tillfredsställande.

Stockholm den 16 januari 1899.

Hj. Sjövall.

N:o 6.

Af herr **M. Schenström**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag rörande lån af statsmedel åt mindre bemedlade vid anskaffande af egna hem, m. m.*

Vid sistlidne års riksdag väckte representanten för Mellersta Roslags domsaga, godsegaren Åkerlund, motion angående bildande af en fond för beredande af lättnader för mindre bemedlade att förskaffa sig egna hem, m. m. Motionen föranledde emellertid icke till någon Riksdagens åtgärd.

Den fråga, som motionen afsåg, är dock enligt mitt förmenande i mer än ett hänseende af största vikt för vårt land. Visserligen hafva ju statsmagterna under senare år vidtagit åtgärder för att underlätta för mindre bemedlade och obemedlade att förvärfva jord, genom föreskrifter rörande hemmansklyfning, egostyckning och dylikt, men så väl dertill som till bostäder på land och i stad fordras penningar. Utan att någon verklig hjälp i detta hänseende lemnas af staten, torde likväl för många en aldrig så liflig önskan om ett hem i eget hus ej kunna genomföras; och det behöfves väl ej att orda om hvad det i socialt afseende innebär att